

Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції

15 жовтня 2025 року

Полтава
2025

Левченко Ірина Василівна,
доктор філософії, доцент
Лаптева Олександра Сергіївна
Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»

АУДИТ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНИХ КОРПОРАЦІЙ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ У ГЛОБАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Транснаціональні корпорації (ТНК) становлять основу світової економічної системи, здійснюючи операції у множинних юрисдикціях та координуючи складні ланцюги постачання. Така багатовимірنا бізнес-модель ТНК створює значні виклики для аудиторів, які повинні забезпечити достовірність фінансової звітності відповідно як до міжнародних, так і до національних стандартів. Перехід до транснаціональної моделі ведення бізнесу ставить аудиторів перед низкою специфічних ризиків, які не властиві перевірки підприємств, що функціонують виключно в межах внутрішнього ринку. Аудитори ТНК стикаються з численними труднощами, серед яких валютні ризики, міжнародні політичні й економічні загрози, підвищена інформаційна асиметрія та складність аудиторських процедур.

Проблема валютних ризиків набуває особливої актуальності, оскільки вона стала вагомим чинником, що впливає на операційну діяльність, функціонування бізнесу та забезпечення фінансування багатонаціональних компаній. Волатильність валютних курсів ускладнює оцінку фінансових показників і вимагає від аудиторів глибоких знань у сферах хеджування та обліку валютних операцій. Це дає додатковий рівень складності до загального процесу [1].

Одним із найскладніших аспектів аудиту транснаціональних корпорацій є необхідність орієнтуватися в різноманітних правових і регуляторних вимогах, притаманних різним юрисдикціям. У кожній країні діють власні стандарти бухгалтерського обліку, податкові правила та звітні вимоги, що значно ускладнює проведення аудиторської перевірки [2]. Аудиторам важливо гарантувати дотримання всіх відповідних нормативів, часто залучаючи до роботи місцеві аудиторські компанії або експертів зі знанням специфіки місцевого регулювання.

Ситуація ускладнюється також через відмінності у застосуванні міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Незважаючи на те, що багато країн офіційно перейшли на МСФЗ, їх реальне практичне впровадження та інтерпретація можуть змінюватись залежно від національного контексту й культурних особливостей. Діяльність міжнародних аудиторських команд супроводжується операційними труднощами, зокрема через часові пояси, мовні відмінності та обмеження у можливостях особистого спілкування. Це здатне

ускладнити координацію та реалізацію аудиторських процедур [3, 4]. Проведення аудитів за участі кількох юрисдикцій вимагає значного вкладення в технології, навчання співробітників і розвиток спеціальних компетенцій, аби забезпечити експертизу в усіх критично важливих регіонах.

Сучасні технології створюють нові перспективи для підвищення ефективності аудиту транснаціональних компаній. Використання аналітики даних, штучного інтелекту та автоматизованих рішень дає змогу ефективніше аналізувати великі обсяги інформації з різноманітних джерел і оперативніше ідентифікувати потенційні ризики. Водночас інтеграція таких технологій вимагає суттєвих інвестицій, а також розвитку нових навичок та компетенцій серед співробітників аудиторських команд.

Аудит транснаціональних корпорацій є складним та багатогранним процесом, який вимагає від аудиторів високого рівня професійної компетентності, розуміння міжнародного регуляторного середовища та здатності координувати роботу глобальних команд. Основними викликами залишаються регуляторне різноманіття, валютні ризики, операційна складність та необхідність забезпечення незалежності аудиту в умовах тиску з боку впливових клієнтів.

Для успішного подолання цих викликів необхідні постійне вдосконалення професійних стандартів, інвестиції у технології та розвиток міжнародного співробітництва між аудиторськими фірмами та регуляторними органами. Лише комплексний підхід до вирішення зазначених проблем може забезпечити високу якість аудиту ТНК та підтримання довіри до глобальних фінансових ринків.

Список використаних джерел

1. Yuyuan C., Yangyang F., Lixin S. (2024). Foreign exchange risk and audit pricing: Evidence from U.S. multinational corporations. *Journal of International Accounting Research*. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S027842542400019X>.
2. EOXS. (2025). Challenges and Solutions in Cross-Border Auditing. URL: https://eoxs.com/new_blog/challenges-and-solutions-in-cross-border-auditing/.
3. Accounting Insights. (2025). Mastering Audit Skills for Multinational Corporations. URL: <https://accountinginsights.org/mastering-audit-skills-for-multinational-corporations/>.
4. Левченко І.В. (2025). Комунікації та крос-культурний менеджмент у міжнародному бізнесі. *Вісник Сковородинівської академії молодих учених: збірник наукових праць*. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2025. С. 194-207.